

buljong eller ett glas sockervatten stå vid vanlig rumstemperatur ett par dar, så kan man lätt med mikroskopets hjälp övertyga sig om att vätskan formligen vimlar av bakterier och kanske även andra mikroorganismer. Varifrån ha dessa kommit om icke genom uralstring? Liksom kristaller av de mest underbara former uppstå i saltlösningar, så synas dessa lågt stående organismer uppstå i vätskor som innehålla organiska ämnen; i båda fallen tycker man sig stå inför en yttring av den nisus formativus, den strävan efter form, som är utmärkande för all materie.

Det är den franske naturforskaren Pasteurs stora förtjänst att en gång för alla ha skaffat klarhet i dessa frågor. Pasteur lät vanlig luft stryka fram genom rör, fyllda med bomullskrut, så att luften själv gick igenom, men dammkorn och andra i luften svävande partiklar fastnade i bomullskrutet; sedan löstes detta i eter, och när den olösliga återstoden undersöktes under mikroskopet visade den sig innehålla stora mängder av svamp- och bakteriefrön, som alltså förefunnits i luften, men dittills undgått uppmärksamheten. Pasteur påvisade även, att när det i förut organismfria vätskor uppstår bakterier, svampar o. s. v., så härstamma dessa alltid från för blotta ögat osynliga frön, s. k. sporer, som inkommit i vätskan från luften; en nybildning av bakterier eller andra livsväsen kunde aldrig konstateras, alltid framgingo dessa ur sporer, som i sin ordning bildats av levande organismer.